

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
M O C S.

Mindenemű kézirat, levél, hirdetés elfogadására, az előfizetési díjak és hirdetési összegek beszedésére egyedül illetékes a

„Mezőségi Híradó” szerkesztősége Mocs.
Kéziratot nem adunk vissza.

MEZŐSÉGI HIRADÓ

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Dániel Géza. Főmunkatárs: Orbán Ferenc.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona.

Fél évre 4 „

Negyed évre 2 „

Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések díjszabás szerint.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Az élelmiszerek drágasága.

A kedvezőtlen termés most kezdi leg-súlyosabban hatását éreztetni. Ugy Budapest, mint a vidéki városokban nap-nap után keservesebb lesz a panasz, hogy a legszükségesebb élelmi szerek, a hus, a konyhavetemények árai természetellenesen felcsigáztatnak s az élelmezés 10—30 perccel megrágult. Ez egy olyan malom, amely közvetlenül érint mindenkit az országban s első sorban természetesen a szegényebb néposztályt sújtja. Ugyancsak panaszok hangzanak mindenütt a takarmányemlék drágaságai miatt. A hus aránylag még a legolcsóbb maradt az általános drágulás közepette, aminek oka az, hogy a gazdák a takarmányhiány folytán kénytelenek marháikat eladni. Ez az ok is jellemzi a helyzetet.

S midőn konstatáljuk a tényt, hogy a drágaságnak a kedvezőtlen termés az oka, egyúttal rá kell mutatnunk arra is, hogy az áremelkedés nem természetes, hanem a spekuláció által fel van csigázva. Az áraknak 15—20 százalékkal kellene olcsóbbaknak lenniök, ha a természetes helyzetnek megfelelőnek. S e spekuláció ellen teljes erővel kell küzdenie egy a hatóságoknak, mint a polgárságnak.

Az árak felcsigázásában nagyrésze van a budapesti újságoknak, melyek heteken keresztül sopánkodtak a fővárosban uralkodó drágaság miatt s ezzel

alarmirozták a vidéket is. Most, amikor a krajcáros lapok révén az egész ország lakossága 24 óra alatt értesül az eseményekről, az élelmiszerek drágaságáról terjesztett rémhírek egy-kettőre szervezték minden vidéken s városban a piaci árusokat, akik máról holnapra felemelték az árakat, kellemtelen meglepetésére a vásárló közönségnek. S a publikum védtelenül állt a zsebe ellen intézett merénylettel szemben s kénytelen kellemtelen fizeti most is a felcsigázott árakat.

De még ez nem lenne a legnagyobb baj. A legnagyobb baj az, hogy az árak nem fognak a mai nívón megállapodni, hanem mesterséges módon fognak emeltetni még továbbra is, egész a jövő ősziig. Az árusok vérszemet kaptak s miután látják, hogy azon esetben, ha kartellbe állanak, a publikum nem tud velük szemben védekezni. Az árak további felcsigázására már azért is kilátás van, mert Budapest most mindent elkövetnek, hogy az élelmiszereknek Budapestre való irányítását megkönnyítsék. Lehetséges, hogy mire e sorok napvilágot látnak, már meglesznek adva a legmesszebbre menő vasuti szállítási kedvezmények a fővárosba irányított élelmiszereknek: S ez maga után vonja majd azt, hogy a vidék még az eddiginél is fokozottabb mérvben fog törekedni arra, hogy élelmi szereit tömegesen helyezze el

Budapesten. Minek természetes következménye csak az lehet, hogy a vidék árai még inkább emelkedni fognak.

De emelkedni fognak azért is, mert a készlet napról-napra fogy s ha ne adj Isten, a nyár ismét nem a legkedvezőbb aratással kecsegtetne, még éhínségnek is nézhetünk elébe.

Mindezeknél fogva szükséges, hogy már a hatóságok is kezükbe vegyék az ügyet. Kíváncsinos, hogy a hatóság a legszigorúbban ellenőrizze a piaci árakat s azokat terelje vissza a rendes mederbe. A törvény megadja erre a jogot, sok helyütt városi szabályrendelet is szabályozza a piaci rendet s az árak felett való hatósági ellenőrzést. Vegyék kezükbe ezt az ügyet, mert elsőrendű közérdekről van szó. — Az élelmiszerek drágasága elsősorban a szegénysorsu lakosságot sújtja, amely sorsa ellen már nagyon is hangosan zugolódik.

Kétségtelen, hogy a legszigorúbb hatósági ellenőrzés útján sem tudjuk elérni azt a célt, hogy az élelmiszerek árai egész a jövő ősziig normálisak legyenek. Annyit azonban okvetlenül el lehetne érni, hogy lelkeken kalmárokat, akik ilyen időben tömegesen szokták összevásárolni az élelmiszereket, vissza ne élhessenek a helyzettel. Elsősorban azt kell megakadályozni, hogy a tömeges vásárlásokkal egybekötött spekuláció ne legyen lehetséges.

A „Mezőségi Híradó” tárcája.

Plutó orra.

Debnár Josóval, a messze vidéken ismert vadászóval sok éjszakát töltöttünk disznólesben az Osztra-Horán. Órák hosszat feküdtünk mozdulatlanul a lehullott falevelek között. Pedig a szunyogok ugyancsak megbökdösték arcunkat szurós vonóikkal. Egyszer csakhogy közénk nem csaptam, de meglátva Debnár Josó neheztelő pillantását, észrevétlenül visszahúztam a kezemet. Olvasni lehetett a szeméből. Mintha csak azt mondogatta volna:

— No, az ifjú is inkább menne segíteni az irodába, mint disznót lesni.

Debnár értelmesebben beszélt a szemével, mint más a nyelvvel. Pedig nem gondolhatta rólam igazán. Jobban bízott a szememben, mint magam, azután meg úgy tárgyalt velem sokszor, mint aki egész életén át vele tanulmányoztam volna ki a vadászat minden titkát. Páratlan

puskás volt, igazi orvvadászvér cserge-dezett benne. A régi módi elöltöltős fegyver tiz Manlicherrel is fellért a kezében.

Debnár Josó nem hibázott. Ha ő válához kapta a puskát, az máris biztos zsákmányt jelentett. Keskeny karimájú kalapja alatt, mint ha verebeket őrizett volna mindig. Még a szolgabíró szobájában sem vette volna le a fejéről. Azután, éjjel, az alvó erdőben nem igen volt tanácsos szembe kerülni vele. Egy ízben valahogy, furfangos módon a fegyverét a jegyzői irodában dugták el. Ettől fogva csak akkor vadászott, amikor velünk jött, mert ismerte az egész határ zugát, bokrárt. Amióta azonban elveszett a medália, elment minden kedve a vadászatról. Legfeljebb saját készítményű, egyik végén görbére hajlított botjával lehetett látni olykor az Osztra-Horán. Az érem kedvét szegte. Buskomor lett.

Ugy történt, hogy az orvvadász leghevebb barátja, a Plutó kopó kilehelte a páráját. Debnár Josó könnyezve ült a dög

mellett az udvaron, kenyérrel, májjal kínálhatta, majd nevén is szólítottatta a kutyát, de Plutó már nem mozdult többet. A hórihorgos, hatalmas ember kétségbeesése leirhatatlan volt.

Bánatában a bolondnál is bolondabb gondolata támadt. Elővette a bicskáját s lekanyarította Plutó orrának végét. Még aznap elment Körökre, medáliát csináltatott üvegből s abba zárta a kutya orrot. Egyideig maga hordta, de mikor új kopóra a Csinosra tett szert, arra bízta az ereklét. Vadászatkor, amikor a vágáshoz értünk, először az érmet madzaggal a Csinos orrára kötötte, úgy hogy a kötést a nyakon is körül csavarta. Csak azután oldotta le a vezető-láncot.

Az új kopó történetesen kitünően hajtott. Amint kiért a vágásból, egy-két perc múlva már hallatszott a csaholása. Csak a gazdája nem ismerte el érdemeit. Arcán ilyenkor a vigasztalódás mosolya futott végig, majd elérzékenyedve kiáltott át hozzám:

Ki mulasztott?

A mult és megelőző esztendő abnormis viszonyai miatt az állami adók nagy része még fizetetlen.

Nem működött az adóprás és ilyen körülmények között nem volna boldogabb nép a mienknél, ha feje fölött nem lebegne, ott nem lógna a fizetés-képtelenség Dámokles-kardja. Még a gondolata is távol legyen annak, hogy a politika mezejére tévedjünk. Nem a mi területünk. Elvértve sem tudnók átlépni a mezsgyét, melynek a le nem tett kaució vonta meg a határát. De ettől eltekintve is, elég nagy kilátás tárul szemünk elé és sok dolog kell, hogy megragadjon pár pillanatig le is kösse figyelmünket.

Az inséges esztendő ezen ügyét baját némileg enyhítette az a körülmény, hogy a csapás napjain, vagy mondjuk évében nem hajtották az adót. Hogyan és honnan is fizethetne nemcsak a nép, de még a birtokos osztály is olyan összeget az állami pénztárba, mit a termékeny évek idején is erejét felülmúlónak ítél? Nem fizetett, mert törvényen kívüli állapotban volt az ország és hazánk legbékésebb hivatalnokai kara éppen az adószedőké napjainkban kiknek nevét is rettegéssel ejtette ki a halandó ezelőtt.

Pedig eljön ám a fizetés ideje, út annak is az órája és közel három évi mulasztást kell behoznia igen soknak. Fizetni föltétlenül kell, az elől ki nem térhet senki, ha a legkiáltóbb szükség és legnagyobb foku nyomor ül is viskója küszöbén. De hát miből?

Itt álljunk meg egy pillanatra. A tartós szárazság itt is felpörzsölte a termést. Országos törvény mondja, hogy a földadó elengedésének és leírásának helye van oly tartós szárazság esetén is, mely egész határokat magukban foglaló nagyobb területeken a bevetett földnek termését oly módon és időben semmisíti meg, hogy az illető földnek azon évben már újabb veteményezés által jövedelmezőbbé általában nem tétethetnek.

Talál-e a mi viszonyainkra ez a kivételes törvény-szabály? Gondolom, hogy

annak ellenkezőjét senki sem fogja vitatni. És ha így, akkor ne sirjunk az exlexes adól hátralék miatt, hiszen a nagyfoku szárazság következtében a földadó önmagátóelesik és mint megfizetendő teher nem nyugszik az ugys nagyon sujtott osztály vállain. Bocsánat az előbb oly szó csuszott be, mi kiigazításra szorul. Az adó önmagától nem íródik le, hanem állami törvény írja körül az eljárás módozatait is: „tartós szárazság és rovarok pusztításai által okozott káresetek szántóföldeknél a károsult termés betakarítása idejének kezdetét megelőzőleg legalább is 15 nappal jelentendők be és a bejelentett elemi kárt a helyszínén bizottság veszi fel és állapítja meg.” Tehát távol vagyunk az adóleírás idejétől és fizetnünk kell, ha annak idején nem jutott eszünkbe ez a kedvezményes intézkedés. A Mezőség nagyrésze komaszálva, egyes nagybirtokosok tulajdonát képezi. Tulajdonos és bérlő egyaránt illetékesek, hogy fent vázolt esetekben az elveszett fejszének bár nyelét megkeressék.

Gondolom, hogy kevés kivétellel, talán kivétel nélkül leírták a földadót ott, hol a szárazság csakugyan csapás számba ment. Csak helyeselni lehet az eljárást. Éhietelenségről tenne tanuságot az ellenkezője.

De vajjon megtörtént-e ez a néppel is? Vajjon tudta-e ezt a kivételes törvényt és ha nem ismerte, mindenhol értésére adták-e annak idején? Mert ugy bizonyos, hogy a kisgazdák nem részesültek, vagy ha igen, csak elenyésző arányban a jelzett kedvezményben. Vajjon mi lehet ennek oka? A törvény nem tudása? Ez nem ment ki senkit. Az ő egykedvű nemtörődömségük? Akkor meg igazán nem érdemelnének figyelmet. De hát ki a hibás? Ők? Hiszen valahányan kevés tudásu, iskolázatlan emberek, kik legelemibb szellemi dolgaikban is másokra szorulnak.

Valjon akadt-e a sok nadrágos ember között, ki az ilyen esetekben is csukott szemeket felnyitotta volna és figyelmezteti vala a föld népét, hogy az is törvényengedte jogával éljen?

Vagy a nép a hibás, mely nem fordította javára a lehetséges módozatokat, vagy mások mulasztása miatt nem segít-

hetett nyomorult sorsán bár a földadó leiratása által. Ez az segítség máshol, más vidékeken rendszeresen, külső irányítás mellett gyorsan, megnyugtatólag ment végbe.

Ha itt is megtörtént, úgy itt még gyorsabban és vigabban mehetett keresztül. Nem beszélt arról annak idején senki. Ől a kíváncsiság és talán nem sokáig fog kinézni, hogy e tekintetben egy kis statisztikát is olvashassunk. Ha a gondos figyelem nyomaira akadok, megemelem kalapomat és háláson köszönök. Ha meg úgy találnám, hogy a mult évi földadó leírás helyett fizetés után eped, üdvözlöm a kisbirtokos osztályt és arra kérem, hogy más csapásos esztendő idején legyen több esze és ne várja, hogy égből hulljon manna az ölébe.

HIREK és VEGYESEK.

Emlékeztető:

Szombat, márc. 18. Sándor. Vasárnap, márc. 19. József, Hétfő, márc. 20. Joákim. Kedd, márc. 21. Benedek ap Szerda, márc. 22. Oktávián vt. Csütörtök, márc. 23. Frumentius. Péntek, márc. 24. Gábor. Szombat, márc. 25. Gyüm. O. B.-A.

— **Mozgalom.** Régóta vajdó eszme közeledik a megoldás felé. Mocs község és köre egyaránt szükségét érzi, hogy valahára megszűlessék az annyit emlegetett fogyasztási szövetkezet. A mocsai intelligencia és a kebli polgárság f. é. március 11-én összegyűlt, hogy e tekintetbe határozzon és a cselekvés terére is kilépjen. Nem volt senki, ki a felvetett eszmét magáévá ne tette, ne pártfogolta volna. Ennek egyik oka, hogy a fogyasztó közönség éppen a legalkalmasabb bevásárlási napon — a szombaton — és az évnek még sok napján el van zárva a kereskedésektől. Ha így segít önmagán, az ellen senkinek sem lehet kifogása, sőt tekintve a mostani áldatlan helyzetet, helyeslést érdemlő a mozgalom. Minden bővebb ismertetés nélkül leközlöljük azt a jegyzőkönyvet, mi az értekezletnek pár vónásban halvány képét nyújtja:

Jegyzőkönyv: Felvétellett Mocson, a Mocsai Kaszinó helyiségében f. é. márc. 11-én d. u. 5 órakor megtartott értekezletről.

— Lám, ifjur! A Pluto orra még az érem üvegén keresztül is meg érzi a vadat!

Mindig csak azt hajtogatta. Nem szóltam semmit. Nem akartam megsérteni babonás kegyeletét.

Egyszer szintén disznó lesben történt. Tizenegyes hatalmas falka került elénk. A szerencse nekem kedvezett. Lövésem eldördült s a falka végéről kapott egy, körülbelül négy éves példányt. Mikor elértem, a lövés színhelyétől alig hatvan lépésnyire, bokor alatt hevert a zsákmány. Még odáig birta a lába. Csinos már ott örködött mellette s amint egyet moccant, intelem gyanánt rögtön a fülébe harapott. A kutya kissé előlépett s én is köszöntöttem őt tréfásan.

— No, betyár, ma rászolgáltál a pécsenyére.

Amig beledöftem tarkó késemet a zsákmány nyakának főereje tájába, az alatt jött felénk Debnár Josó is. A kopó gazdája elé sietett s egyszerre csak hörgős kiáltás és tompa zuhanás hangja éri fületem. Felütöm a fejem: a vadorzó

eltűnt a szemem elől. Odasietek, a merőről jött. Debnár, a hatalmas szál ember végig terülve a földön. Odaugrom hozzá:

Debnár! Debnár! Mi történt magával Semmi válasz.

— Szóljon már, az Isten megáldja!

Még nagyobb csend.

Végre pislantott egyet.

Élt.

A forráshoz siettem, a kalapomba vizet merítve, azzal locsoltam fel az eszméletlen óriást.

Vadorzó barátom lassankint magához tért.

— De most már beszéljen. Ezt már csak megérdemlem magától.

Valamit nyögött, amiből nagy nehezen kivehettem, hogy az éremről van szó. Hirtelen ránézett a Csinosra. Az érem nem volt rajta. Egyszerre átérttettem. Debnár Josó lelki elváltozását. A kutya elvesztette a Pluto orrát. Talán a falkával való viaskodása közben, vagy pedig valamely bokorba akadva, szakadhatott le róla, az ereklje a mi most oly lesújtó hatással volt a babonás megrögzött vadászra,

— Ugyan Debnár, már hogy lehet akkora gyerek. . . Így elhagyja magát. Térjen már az eszéhez, s gyerünk haza. Még a disznóról is kell gondoskodnunk.

Az elkeseredett ember az utolsó mondatomat már nem hagyta szó nélkül:

— Már, hogy lehetne disznó, a mikor nincs medália. Ezt már tapasztalhatta az ifjur. Csak nem akarja megint elhitetni velem, hogy a Csinosból kitelne ez az ügyesség. Nekem nem ér már semmit az életem. . . . Legjobb, ha le sem kerülök innen az Osztrá-Horáról. És esze nélkül sebesen mormolt valamit a fogai között. Majd hirtelen az eldobott fegyvere után nyúlt.

De megelőztem. Gyorsan utána kapva a veszedelmes szerszámnak, mind a két csövét a levegőbe sütöttem, hogy valami-képpen kárt ne tegyen magában az elgyerekesedett ember. Csaknem hajnalig tartott az alkudozás, a mig haza szánta magát. Jött, de a fegyvert nem vette a kezébe.

Később sem.

Debnár Josó buskomor lett. Szótlanul

Jelen vannak: Bretter Mór, Benczédi János, Csiszér Gábor, Csuka Simon, Csizsik Albert, Dániel Géza, dr. Delli Adolf, dáln. Gaál Jenő, Gábrus József, Fehér József, Ferenczy Jugomár, Lengyel János, Kaizer György, Kutas Sándor, Mihály János, Nagy Elek, Molnár Zoltán, Orbán Ferencz, dr. Persián Viktor, Torday Sándor, Reicher Gábor, Schiller Henrik, Papp János, Urmánczy Sándor, Böhm József, Szász Béla, Papp Márton, Bárdóczi István.

1. Orbán Ferencz, ki e tárgyban több oldalról nyert felszólítást, üdvözlí az értekezlet szép számu tagjait és kéri az értekezletet, mondják ki, ha helyesli-e az eszmét, hogy Mocs székhellyel, a vidék bevonásával fogasztási szövetkezet alakuljon?

Egyhangú lelkesedéssel kimondja az értekezlet, hogy az eszmét pártolja és a fogasztási szövetkezet megalakítását elvileg kimondja.

Kapcsolatosan pro és kontra hosszabb eszmecsere indult meg a kérdés körül, hogy a szövetkezettel együtt, egyidőben felállítás-sék-e a mézszárszék is?

Többen ragaszkodnak ahhoz, mindazonáltal akként dönt az értekezlet, hogy annak beállítását az aláírt részvények számától teszi függővé. Ha lehet azzal, ellenkező esetben, anélkül is megalakul.

2. Második lényeges pontja volt az értekezletnek a kibocsátandó részvények ár megállapítása.

A kérdés úgy nyert megoldást, hogy egy részvény ára 20 korona lesz, hogy szerényebb sorsu egyének is tagjai lehessenek a szövetkezetnek.

3. Az értekezlet saját kebeléből a szövetkezet ügyének továbbvitelére és az előzetes teendők intézésére öt tagu bizottságot alakít. A bizottság elnökévé megválasztotta Nagy Elek urat, tagokká Ferenczy Jugomár, Gábrus József, Kovács Gerő és Orbán Ferencz urakat.

4. Orbán Ferencz az eszme nevében köszönetet mond a megjelenésért és a reményre jogosító érdeklődésért. Egyben kijelenti, hogy nagyon tévedne bárki, ha ez összejövetelnek, ez alakuló értekezletnek a társadalmi tömörülésen és a jogos önérték előbbrevitelén kívül bárminő magyarázatát keresné. Az értekezletet berekeszti. K. m. f.

botorkált olykor a faluban. Néha a korcs-mába is benézett. Amint leült a lócára, a község minden ott ivogató embere, legénye félre huzódott az óriás vadortól. Olyan félelmetesen jártatta körül a tekintetét, hogy senkinek sem volt mersze közelében maradni. Némán huzta a pálinkát a szűk butykosból. Majd hazament és álmodott.

Álmodott a Plutóról meg az éremről...

... Kereste, de sohasem találta.

Igy viradt meg minden éjszakája.

Tavaly egy éve láttam utoljára.

Kint állottam a jegyzői lak előtt, a göröngyös, köves kis utca közepén. Egyszerre csak meghajlott, öreges ember közeledik felém. Botjára támaszkodva lépegetett lassan felém. Végre hozzám ért. Alig ocsudhattam fel álmélkodásomból.

Debnár volt.

— Isten hozta Debnár bátya! Merre tart? Nem ismer meg? Szóljon már!

A visszontlítás örömeiben a kérdések özönével leptem el.

Nem ismert meg. Csak annyit morgott: Megyek a medáliáért. Ma már biztosan megtalálom.

Ezzel tovább balagott. Köny csordult a szememből, mikor utána néztem. Lassan kiért a kertek aljához. ... Befordult a s ermelyen át a fűzfák közé. Dárdás.

— **A közjótékonyság**, minden állami és bürokratikus tényezők mellett is nagy feladatra és tevékenységre van hivatva a napjainkban mindinkább elterjedő nép elszegényedés és tömegnyomorral szemben; a mi a különböző népfajok közös insége miatt elég szomorú, de mégis felhasználható alkalmul szolgálhat a Mezőségen is, — sőt talán legkülönösebben éppen itt, — a hazai nemzetiségek közti egyetértően testvéries érzület kifejlesztésére. Kétséget nem szenved, hogy a társadalom minden rétegei, már a nagyobb rossz elkerülése végett is, — de akarjuk remélni, hogy ennél nemesebb és önzetlenebb indokból, vagyis szinte felebaráti szeretetből magukat erkölcsileg köteleseknek érzik, haladéktalanul megnyitni mindazon segélyforrásokat a föld népe javára — de közvetve a saját érdekükben is, — a melyek ily alkalommal igénybevétele végett a jelen társadalmi viszonyokhoz mérten e célra természetszerűen kínálkoznak úgy az egyesek, valamint a társulatok és más erkölcsi testületek részéről! (x)

— **A lépfene**, mint minden állattenyésztéssel foglalkozó vidéknek, úgy a Mezőségnek is legveszedelmesebb állapotbetegsége. Váratlanul és minden előzetes bejelentés nélkül jön. Az állat, mely reggel még látszólag teljesen egészséges, este már elhullott e bajban. Védekezés e rettenetes bajjal szemben csak egy van, az állatállomány beoltása. Tél folyamán csak ritkán, szörványosan fordul elő, tavasz kezdetén azonban már gyakoriak az elhullások. Folyó hó első felében a Mezőségen Magyar-Fráta községben lépett fel e betegség. A falu ujonnan vásárolt, nagyértékű bikája hullott el e betegség következtében és még aznap Endes Lajos birtokos és környezőnek egy tulka betegedett meg hasonló tünetek között. Máskülönb a mezőiségi állatállomány egészen jól telet. Itt-ott látható a akarmányhiány hatása. Azért azonban az igás állomány elég erősnek mondható. A répa-vermeket most bontják. A tavaszi szántáshoz gondosan félretett szénakazlak is csak most kerülnek használat alá. Valahogyan csak kijut a zöld takarmány idejéig és a gazdákra nagyon megnyugtató állapot, hogy kiteleltetett állatállományáért mérsékelt, tisztességes árakat kínálnak.

— **A Mezőség statisztikájához**. A legújabb összeszámitás szerint azon területen, melyet valósággal a Mezőség fogalma alatt kell értenünk, kétszázhuszonkét község létezik eltekintve a mezőiségi terület határvonalait érintő nagyobb városoktól, Kolozsvár, Szamosujvár, Torda, Maros-Vásárhely, e határvonalon belül eső 222 község sorában néhány jelentékenyebb — habár másodrendű vidéki központot is találunk, a melyek némileg városiasabb localis színezettel bírnak, minők például: Kolozs, Szék, Teke, Maros-Ludas, Egerbegy, Nagy-Sármás és mások. Ezekben kell elsősorban fölkeresnünk azon kulturális társadalmi elemeket, melyeket vidékünk, rendezett tanácsu és önkormányzati joggal bíró városok hiányában nélkülözni kénytelen. — A Szamosujvár—kissármási sokszor emlegetett vasuti csatlakozás tervének megvalósulása is jó hatással lenne a Mezőség közművelődési viszonyaira. (x)

— **Csavargás**. Folyó hó 9-én Méhesi Mariskát Mocson csavargásért és szemérmetlen életmódja miatt a csendőrség elfogta. Cseléd-könyve lévén, már 8 hónap óta szolgálat és

munkakeresés ürügye alatt játszotta ki a hatóság figyelmét. — Marzsina Jakabné, mint szállásadónéja biztatta ezen életmódra, ki csupán üzleti szempontból fogván fel a helyzetet, nyereségre számított; szintén feljelen-tetett.

— **Mocs és vidéke** földrajzi fekvésénél fogva — azon része a Mezőségnek, a mely viszonyítva a központiség és városiaság szempontjából szóba jöhető többi részeivel, az ugynevezett mezőiségi területnek, — mindenesetre aránylag legal-kalmasabb centrumnak látszik már a jelenben és még inkább azzá fejlődhetik a közeli jövőben, ha ama közérzület létrejön, a mely beláttatja a mi vidéki közönségünkkel is, hogy egy ily gremiális helység nélkül sikeresen nem működhetnének az egymásra utalt sajátlagos mezőiségi érdekek ápolása, fejlesztése és kellő gyá-molitása tekintetében. Mocs és vidéke pedig csakis úgy képezheti magvát annak és töltheti be az érintett központi fekvésből folyó hivatásának közérdekű feladatait az egész Mezőség javára, ha maga is egye-sített erővel képessé tétetik mindazon tár-sadalmi és közművelődési érdekek sikeres felkarolására, a melyekkel az egész vidék összérdekeit közvetve avagy közvetlenül minél eredményesebben előmozdithatja. (x)

— **Lopások**. Nem mulik el hét, hogy a szurkos kezű éjjeli lovagokkal ne volna baja a hatóságnak. A napokban Edelstein Bernát helybeli kereskedőt keresték fel ujólag. Egy idő óta rendszeresen hordogatták az 5 kilós dobozokban levő kocsikenőt tőle. Záratlan lévén a hely, könnyen juthattak hozzá és csak a ki nem akart, az nem vitt. A főrendező Ádám János mocsai illetőségű suhanc volt, ki Dózsa Ferencz barátja révén értékesítette az elharácsolt holmit. Ugy a tettesek, valamint az orgazda ellen is megtették a feljelentést.

— **Molnár Ferencz** nagysármási lakosnak Németi Jánosné a mult hó egyik éjjelén 3 tyukját ellopta és Grosz Hermánnak 3 koronáért eladta, a kinél meg is találtatott. A tettes elismerésben van.

— **A Mezőség monografiája**, — a mint olvasóink előtt tudva van, — többrendbeli komoly eszmecsere tárgyát képezvén, részünkről annak egyik előfeltételét, a Mezőiségi Muzeum eszméjét óhajtjuk e sorokban, egyelőre csak felületesen is megpendíteni. A vidékünkéről akár kizárólag történeti, — akár pedig egyetemes szempontból megirandó, illetve többek által összetett szellemi erővel szerkesztendő monografiának egyik elengedhetlen előfeltételét mi az egész Mezőség muzeális tárgyainak, leleteinek, emlékműveinek rendszeres összegyűjtésében véljük feltalálhatni — s éppen azért óhajtánánk az érdeklődő közvéleményt egy Mezőiségi Muzeum alapításának gondolata felé irányítani. Most, midőn országos jelentőségű mozgalom indult meg Szamosujváron egy általános közművelődési jelleggel létesítendő muzeum megalapítására, megfontolandónak tartjuk: nem lenne-e célszerű talán annak keretében egy vidéki — Mezőiségi — muzeumi osztályt is szervezni. (x)

— **Mult hét** egyik reggelére virradólag Barta Elek gazdatiszt báldi lakos éléskamrájából szalonnát, husneműt loptak. A lopást

Kertész Vaszi báldi lakos cseléd követte el, ki a lopott holmit az istálló előtti trágyadombba ásta el, hol pár napi állás után megromolva, megtaláltatott. A lopást a tettes tagadja, de a tanúk ellene vallanak és így méltó büntetését nem kerüli el.

— **Levelezőlap kiállítás az E. K. E.-ben.**
Az Erdélyrészi Kárpát Egyesület a napokban nagyszabású levelezőlap kiállítást rendez azon levelezőlapokból, melyek Erdély szép és szebb vidékeit ábrázolja. A kiállítás rendezésének élén Kovács Géza titkár áll s igazi ügybuzgalommal gyűjti a levelezőlapokat, hogy azokon bemutassa Erdély bércei, völgyei vidékeit. A kiállítás egyik érdekessége lesz Kolozsvárnak.

Szám 875—905 tkvi.

Hirdetmény.

A magyar kir. igazságügyi miniszter 1903. évi november hó 11-én 35.703. I. M. I. sz. a. elrendelte, hogy a mocsai kir. járásbíróshoz tartozó Keszű község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése fogantatott.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1905. április 26-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanokhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíráshoz az 1886. évi XXIX. t.-c. 15—18 és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5, 6, 7 és 9 §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átíráshoz telekkönyvi tulajdonos az átíráshoz létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingat-

lanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól. Mocs, 1905. évi március hó 4-ik napján.

Torday Sándor,

(2—3)

kir. járásbíró.

A mocsai határon

70—80 kat. hold fagositott

első osztályu szántó-, réttel- és legelő, erdővel — Szekeres-féle tag —

ugyszintén két belsőség Mocs község közepén

eladó.

Értekezhetni lehet

Száva András birtokossal Botházán.

HIRDETÉSEK

lapunk kiadóhivatalában
olcsón felvételnek.

TELEFON 101. SZÁM.

ADI ÁRPÁD

KÖNYVNYOMDÁSZ
MAROS-VASÁRHELYT, FŐTÉR 7. SZÁM.

Szives tudomására hozom t. megrendelőim és üzletbarátaimnak, hogy

KÖNYVNYOMDÁMAT

a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen újonnan berendeztem.

Midőn ezen körülményt tisztelt megrendelőim szives tudomására hozom, kérem további nagybecsű támogatásukat jövőre is

Megrendelésre gyorsan és izlésesen készít:

Esküvői-, bál- és alkalmi meghívót diszes kivitelben.
Névjegyek-, táncrendek- és eljegyzési kártyák a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

„Székelység”

SZÉKELYTANÚGY
SZÉKELY VILÁG

„Mezőségi Híradó”

KIADÓHIVATALA.

Allandó raktár:

Községbiráskodási-, körjegyzői-, halottkémi-, iskolai- és a róm. kath. lelkészi hivatal részére szükségilendő nyomtatványokból.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Nyomatott Adi Árpád könyvnyomdájában Maros-Vásárhelyt, Főter 7. szám.